

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV.

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цена му е за три месеца 4 цванцика.

№ 47.

МОРСКІЙ РАЗБОЙНИКЪ.

(продужено)

„Ево инструментъ. Само едну едину песмицу — ону о ружи, или ону романцу о маврїйскомъ краљу, или о шаха Редина юначкимъ дѣлима. Шта вы оћете, шта се вама допада, Дона!“

Бела узме, страшливо погледавши оца свогъ, мандолину изъ руке Мигуела. Діего побледи, и стисне устне свое као грозничавъ, а особито дрктанъ и трзанъ нѣгови живаца показивало е унутрашню страшну борбу у нѣму. Мигуелово злобно смешенъ непрестано е трајало.

Діего трудіо се, да оно сакрїе, што се у крви нѣговой збыва, напрасно окрене се и ревне Бели: „Шта се затежешъ, желю нашегъ госта испунити? Та певай Бела!“

Ово захтеванъ морало е за нѣга страшно значенъ имати, еръ га густый зной по огореломъ одъ сунца челу попадне, муња безграничногъ бѣснила севне у нѣговомъ црномъ оку.

Белинъ среброзвучный гласъ разліе се у одеке подобне онима, кое ветрићи изъ еолове харфе измамлюю и по мирисавимъ ливадама разносе и разпростиру.

По свршетку песме дигне се Діего, сетивши се обѣщаня Родригу датогъ, и оба оду у другу собу; крозь прозоре исте, гвозденимъ решеткама снабдѣвене, видиле су се тврде стѣне на петъ шесть фатій удалѣне.

Домаћинъ даде знакъ Родригу, да поредъ нѣга на софу седне, но овај, мислећи непрестано на свой озбилный посао, нехтеде сѣсти, већъ мирно проговори: „Опростите, донъ Діего, што я текъ садъ предъ васъ ступамъ, да васъ за оно молимъ, што ће срећу живота мога испунити. — Я любимъ дону Арабелу, вашу кћерь, и зато молимъ садъ васъ, почемъ самъ о нѣной любви сигуранъ, за нѣну руку. Вы ме далъ неопознаете, осимъ изъ краткогъ овогъ виђеня, но я васъ упућуемъ на найотмѣнѣе у момъ месту рођеня, Гранади. Сви ће вамъ казати, да стара породица Перезъ достойны предака има, и да е честь имена тога, до последнѣгъ колена, одъ свакогъ порока, свакогъ срама сачувана остала! Докъ се вы о томъ добро неизвестите, я ћу се драговољно вашој заповести повинovati, и удалѣнъ се одъ овогъ дома задржавати. Донъ Діего, говорите, есте ли съ тимъ задовольни?“

„Младићу, нешто ме мало доцканъ пытате; но васъ искреность ваша извинява — я се нелюбимъ, каошто самъ хтео. Почемъ вы тако брзо къ цѣли ступате, то ми садъ одговорите донъ Родриго. Вы сте благородникъ? Я самъ васъ за нешто горе држао, кадъ самъ васъ кодъ Арабеле застао.“

„Вы ме нисте изненада застали, еръ самъ васъ я очекивао.“

„Е добро, шта бы вы чинили, кадъ бы вамъ я рекао, да Арабелина рука већъ другомъ, хитріемъ просїоцу принадлежи? Бы ли вы што и онда примѣтити могли.“

„Текъ у томъ случаю, ако ми дон Арабела, само изъ собственогъ побуђеня невѣрна буде, мануо бы се я далъ надежде. Али никадъ, чуйте ме, донъ Діего! никадъ нећу се я онога права одрећи, кое ће ми найсветія и найлешша цѣль живота быти, ако буде дон Арабела за мене любви непрестано осећала!“

„Вы сте одважанъ человекъ, и то вамъ іошъ надежде дае. Ако сте у станю, да одъ нашегъ супарника, кои е као Крезусъ богатъ, вашу любезну икупите ил' отмете — онда некъ буде — Арабела, морскогъ торговца Діега единого дете, ваша! То садъ съ моимъ гостомъ уредите, я вамъ оставлямъ слободно полъ!“

„Донъ Діего, то нису речи оца!“

„Вы сте подрзльиви! какво емство лежи у вашимъ речма?“

„Честь благородника, противу мамона едногъ —“

„Вы грешите противъ гостопримства, донъ Родриго! Идите, я самъ вамъ мою волю одърїо. Садъ зависю одъ ваше моћи и снаге, да л' ћемо се опетъ састати. Съ богомъ остаите!“

„Добро, я садъ идемъ! Ал' будите увѣрени, донъ Діего, да ћу као победитель предъ васъ ступити, предъ васъ и предъ оногъ странца, комъ вы срећу Арабеле продати намеравате! Оћете вашу кћерь робиньомъ ваше вољ да учините, но я ћу е или изъ тїй окова избавити, и ли у борби за мою милу, као жертва пасти! Некъ се мой противникъ, колико оће, подъ свою лисичїю маску крїе — я самъ канновъ знакъ на нѣговомъ челу видїо, пакъ ћу се противъ безчестногъ лукавства іошъ већма наоружати него противъ явне борбе!“

Сады напрасно ступи у собу Мигуэля, и са ироничнимъ удивлѣнїемъ окрене се Діегу и рекне: „Опростите, што васъ узнемиравамъ! Да самъ знао, да е вашъ посао тако озбиљанъ и важанъ, бы се и безъ опронта разстао и одплівіо.“

„Шта, зарь већ одлазите, донъ Мигуэле? — Извините ме донъ Родриго, што ћу продуженъ нашегъ разговора засадъ да прекинемъ; но ако ћете ми и убудуће ту честь указати, да ме посѣтите, то изволите само доћи у мой домъ у Гибралтару, тамо ћу васъ достойніе дочекати моћи.“

Ове речи быле су съ таквомъ мекости и учтивости изговорене, да Родриго ништа друго чинити не могао: већ се опростити и отићи.

Сады су се ова друга двојца сама, дуго ћутећи сматрала. Мигуелово лице узело е на себе лисичїй карактеръ; домаћинъ пакъ изгледао е, да е подъ истогъ характера упливомъ страшно патіо; онъ е често дланомъ зной съ чела свогъ тръо и као да е са страомъ очекивао, да Мигуэль говорити почне. — Но и овај изгледао е, као да ништа немисли; непрестано се са врѳомъ свогъ краткогъ двосечца ножа играо, когъ е свакиъ часъ изъ негара свой вадіо, и опетъ га у недра метао. Напоследку досади му се то ћутанъ, баци погледъ на врата, на која е Родриго изишао, па почне говорити: „Шта е онај деранъ овде хтео? Чоу самъ гди Арабелино име споминѣ. Да не тако безуманъ, да мой супарникъ буде? Онда тешко нѣму! А вы Діего, шта се вы тако дуго шалите съ нѣмъ? Онъ е у служби правительственной — можда е увода — на васъ се већ одавна подозрева, а вы іошъ у вашој слепоћи веруете коекаквимъ гаткама, што вамъ балавче едно казуе. Тако ми пророка! Вы сте великиъ лудакъ! Я те лакрдїе нећу више да трпимъ! Арабела мора украсть могъ харема быти, пре него што съ тогъ цвета мирисъ онакве ветрогонѣ стресу.“

„Чередице! Вы само заповедайте! Арабела е дете іошъ — она ће се моіој заповѣсти повинувати.“

„Но ако нѳой онај накіћеный деранъ инакъ милии буде одъ богатогъ сина пророковогъ, ако —“

„Я стоимъ добаръ моимъ животомъ, да ће се испунити ваше желѣ! Вы то врло добро знате, Чередице, да я у вашој власти стоимъ.“

„Нисте ли вы найбогатимъ трговцемъ у целомъ краљвству постали, помоћу моіомъ? Я се у васъ уздамъ, а засадъ е доста; слѣдуйте ми, насъ важна дѣла очекую.“

Арабела е у найвећемъ колебаню очекивала на Родриговъ повратакъ изъ себе оца свогъ. Нѳговъ долазакъ быо е найрѣшителни одговоръ на страшливо пытанъ нѳногъ пуногъ любви срца.

Плачући падне му она на груди. Нѳна слутня на жалость се испунила.

„Уздай се у бога, Бела! буди ми вѣриа! Я ћу све покушати, што у човечіој моћи стои, да те изъ руку овы варалица истргнемъ. Съ богомъ оstay, любезна — немој очаявати!“

Іошъ еданъ загрляй, іошъ еданъ полюбаць, — па онъ оде. Бела се зацене плакати.

Текъ што е Родриго свою любезну оставіо, већ е и чунъ Мигуэла и Діега одъ обале у море плівіо.

Бела не могла іошъ никако къ себи доћи. Тако е была замишљна, да Лизбету, стару ону прїятельицу одъ дѣтннства нѳовогъ, не ни примѣтила, кадъ іој се она приближила.

„Сирота Бела! несретно дете!“ тужаше она тихо.

Бела се тргне, као каква месечарка, кадъ е ко изъ нѳны опасны ноћны путованя пробуди. Лизбета е узме за руку и замоли е, да съ нѳомъ у нѳну собицу оде, има іој, вели, едну тайну саобштити. Бела іој е слѣдовала као какво мало дете. Кадъ у собу ућу, Лизбета е посади покрай себе, заключа врата, па почне говорити:

„Овако не може далъ ићи, донна!“

„Дуго заиста не, добра Лизбето! Я нећу моћи то дуго сносити!“

„Вы морате изъ ове куће бежати! Морате найпре избавлѣни быти, па да на любовь вашу мислите. Можда іошъ ноћасъ! ерь ће, боимъ се, после доцканъ быти!“

„Кадъ бы само Родриго —“

„Сады мислите на васъ, донна! Морате найпре избавлѣни быти, па после мислите на нѳга. Я ћу вамъ едну тайну повѣрити, кое ће жалостный садржай растерати вамъ сваку сумню. Некъ вамъ то буде последнѣ сведочанство мое привржености, што се я ни слѣдства преступка клетве небоимъ, текъ да само васъ одъ оне опасности сачувамъ, коя се надъ вашомъ главомъ купи.“

„Шта ћу я то страшно морати чути? Зашто сте тако дуго ћутали, Лизбето, да напоследку моя безбрижность моя пропасть буде!“

Зарь да васъ и срећне прошлости лишимъ, тогъ единогъ времена, кое сте вы весело прожили? Не само помисао на преступакъ клетве не! већ и сажалнѣ према вашој невинной младости, и ваша доброта уздржала ме е одъ едного признаня, кое ће учинити, да се вы одъ поквареногъ човечества гнушати морате. Можда ћете, кадъ мою тайну чуете, на мене и на све остале мрзити.“

„Само на едного нећу!“

„Сѣтите се севке ваше умрле майке, донна! Мрзите на све, што на свету живи. — Люди су нашемъ полу безсавѣстни непрїятельи, — само кадъ съ нѳима равнодушно поступамо, превїаю се они предъ нама и просе милосрдїа; но како насъ залуде, и како мы наћемо, да су они наше любви достойни, — онда смо мы подчинѣна створеня, за коя милости нема! Сећайте се ваше мртве майке, кажемъ вамъ!“

„Вы знате што о моіој матери, Лизбето? То ми текъ садъ кажете. Можда сте е и познавали? Говорите!“

„Како да е нисамъ познавала! — я самъ се као дете съ нѳомъ покрай обале Ебра играла, као да е моя сестра была. Она, едина нѳи найбогатїегъ трговца у Ма-

диду, делила е са сиротомъ *Цыггарельомъ* (*цыганчицомъ*), тако су ме звали збогъ могъ порекла, будући самъ я родомъ одъ оны скитаюћи се племена, и одъ нѣи остављена у кућу оца матере ваше примљена. — она е, велимъ, сваку радостъ са многъ делила, и до тога е дотерала, да самъ съ нѣомъ заедно и науку слушала. *Селма*, тако се звала моя сирота пріятельница, нѣ матере имала, — као и вы. Кадъ е у вашимъ годинама была, види она едногъ маврійскогъ младића, овај е было прекрасанъ, она се залюби у нѣга. Мени се са сузама исповеди, я самъ съ нѣомъ плакала — и тако е свеза између насъ заключена была.“

„Антаръ, тако се онъ звао, долазио е свакој данъ нѣой; кадъ е отаць после ручка по обичаю одпочивао, я самъ на вратима стражу чувала. Едногъ паднемъ я у врућцу, и у мојой забуни избунцамъ сву нашу тайну. Селминъ отаць бѣсно е одъ лютине, кадъ е све дознао! Онъ отури ногомъ свою кѣрѣ одъ себе, и зарекне се, да е никадъ томъ просяку (будући е Антаръ сиромомъ) дати неће.“

„Съ дивљимъ јогунствомъ Антаръ оде, заклевши се, да ће се вратити, и за ту се увреду осветити.“

(Далъ слѣдуе)

ОГНѢДИШУЋИ БРЕГОВИ.

Огнѣдишући брегови, вулкани названи по имену митичногъ бога, обично су доле широки, горе пупчасти, као звоно какво, а на врѣовима налази се у виду левка одушка, крозъ кою брегъ разне матеріе избацуе. Ова одушка, кратеръ, највећа е обично на највишемъ врѣу, но има знатны кратера и иначе са стране брега, кои често тако силну масу избацују, да за кратко време неке врѣове брега надвисе. Вулкани избацују обично неку изъ разны матеріа стопљену усіяну смѣсу, коя се лава зове, но поредъ тога и димъ, пепео, пѣсакъ, бимштайнъ, стѣне, воду, блато, смрдљиве и загушљиве гасове, а по казиваню неки путника избацивали су у Америки вулкани по кои путъ и живе рибе. Прави гасовни вулкани налазе се на каспійскомъ мору, гдѣ гасови изъ земљ истѣрую и запалѣни као пламеный стубъ одъ 20 — 30 стопа висине букте. Овај гасъ може се и у цѣви увести и тако по вољи онамо разводити и за свѣтлѣнѣ употребити, гдѣ ко оће. Има и таковы брегова, кои су ноћу сасвимъ у ватри и пламену огрезли, безъ да та свѣтлостъ пали, и жеже. Лава, кою вулкани избацују, одъ две е руке, една е тврда и густа, коя изъ вулкана тече, друга е шупљикава, кою вулканъ надалеко у висъ избацуе. Ону тврђу лаву употребљаваю за разно посуђе, као за танбире, бурмутице, кутійце —, а простию лаву за зиданѣ кућа, за калдрму и т. д. Чудновато е то свойство лаве, да она онако дуго може топлоту у себи задржати. Површина лаве разлади се брзо и стврдне тако, да се по нѣой ићи може; али неколико стопа дубљъ све е усіяно и житко више година. Често е усіяна лава и тече јошъ после 10 година, почемъ е избачена была; а лава съ Етне горила е и пушила се јошъ 20 година после бљованя вулкана. Лава, докъ е у усіяномъ и житкомъ станю, тече съ брда у

долъ, подпуни кои путъ неке долинице, па се преліе удруге, и тече тако у потоцима на врло далеко; н. п. најдужій токъ Везува е было 47500 стопа, при нѣговомъ избациваню одъ 1805. год. текла е лава 16730 ст. надалеко, съ 8500 ст. широкимъ и 30 до 40 ст. дубокимъ токомъ; а год. 1783. на Исланду текла е лава 20 миля надалеко, токомъ одъ 8 миля у ширину. Вулкани су обично на островима или баръ близу мора, а много пута су и у мору, и онда се одъ избацане лаве начине читави острови. Огнѣдишући брегови неблюю ватру непрестано него одъ времена на време, али обично сви оближњи у исто време; па престану дисати по кои путъ на неколико столѣћа, као и п. што се Везувъ было одавна угасіо, кадъ се наеданпутъ у половини првогъ столѣћа после Христа провали и више варошій пепеломъ затрпа; у 12. столѣћу се опетъ угасіо, и кадъ се 1631. год. наново запали, было е савъ брегъ населѣнъ и шумомъ и усѣвима покривенъ. Лава наравно онда по већој части све живо сажаже и упропасти. Бљованѣ вулкана каквогъ можебыти е најлѣпшій али и најстрашній появъ природе. Пре свега осѣти се оморина нека; потомъ чуе се учанѣ и тресканѣ, трзанѣ и дрктанѣ земљ; димъ на врѣу брега спочетка непримѣтанъ ступне се напоследку и покріе сво небо; крозъ димъ примѣте се широки зраци избацаногъ усіяногъ песка, муњъ сѣваю крозъ ту црну масу, усіяне грдне стѣне, и стоплѣне масе полете изъ неизмѣрне дубљине у висъ съ громовитомъ укомъ, а за нѣима пепео, шљака и каменѣ, при непрестаномъ и увећаномъ тресеню земљ. Избачено поврати се одъ части опетъ у кратеръ, али тамо неостане, него по другій путъ съ истомъ силомъ излети и сліе се кудъ на страну. Често прате то бљованѣ страшне грмљавине, буре и буице, съ многимъ громовима и муњама; а по кои путъ извори усану. Избачани пѣсакъ задржи се више дана у воздуху као густый облакъ, тако да е свуда помрчина. После свега куляю изъ кратера и изъ разны пукотина брега угушљиви гасови и пара крозъ више дана. Снага бацаня е врло велика; рачуна се 2000 стопа у секунди; тако е еданъ вулканъ избаціо грдну стѣну одъ 100 кубны рифѣй шесть сатій далеко. —

ДОМАЊИЙ ТЕАТЕРЪ.

Господинъ. Заръ си се и ты женіо, комшія?

Комшія. Дабогме! Али я самъ све радости и жалости брачне на брзу руку преко главе претурію. У суботу испросимъ дѣвойку, у неделю насъ огласе у цркви, у поведѣљакъ е прстенуемъ, у вторникъ се вѣнчамо, у среду роди ми се синъ, у четвртакъ умре ми жена, у петакъ умре и дѣте; и тако ме та една недѣля дава толико засити, да никадъ више на женидбу нислію нисамъ.

ПОЛЕЗНЕ ОПОМЕНЕ.

— *Купусъ* одъ буба и гусеница може се сачувати, кадъ се по купусу гдѣгдѣ само куделя посее.

— *Зелю* разномъ и *цѣфку* досађую много неке бубице, кое као ваши изгледаю, а ове се затирутимъ. да човекъ землю съ терпентиномъ помѣша и исту у мрвицама по усѣву разбаца, или тимъ, да билъ попреска водомъ, у којој

е нешто дувана или стуцаногъ лука црногъ или грашка кувано.

М Р В И Ц Е

— У Филадельфи осуди полиція едногъ момка, што е у пиянству псовао, да за 24 псовке 16¼ долара (одъ прилике толико талира) плати, и јошъ 5 долара за пиянство. Но како осуђеникъ нѣ новаца имао, то му преобрате ову казнь у затворъ, за пиянство 24 сата и на сваку псовку по 24 сата, дакле свега 25 дана затвора.

— Чародѣй Билсъ представљајући у Штутгарту свое враголіе између осталога и то врло вѣшто учини, да жена нѣгова поредъ нѣга стојећи наеданпутъ нестане. Зрителѣи су плѣскали, и еднако викали да повтори. Припреме е было само за једну обману, дакле ни Билсу нѣ могуће было, враголію ону повторити, но онъ се брзо предосѣти, изиђе предъ зрителѣи и рече: „Господо, ја самъ имао само једну жену, и те е нестало; докъ се опетъ не оженимъ, друге жене немамъ; него ако башъ оћете, да мою вѣштину опитате, и ако кои одъ зле жене много пати, нека се јави, и ја ћу учинити, одма да е нестане.“ — На то скочи еданъ дебелый пиваръ и повиче: „Господине, 20 лундора поклона, сво ове мое!“ Но јошъ нѣ было послѣднѣ рѣчи изговоріо, а већъ заечи страовитый одговоръ јошъ деблѣ пиварице, еастоећи се поредъ едногъ масногъ шамара у рѣчима: „А ово нека ти е, ђаволе, за срећна останка, ако се више невидимо.“ — Наравно, садъ текъ загрми сво зданіе одъ плѣскања и смѣњаня многобројне публике. —

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

— Представникъ княжескій Г. А. Симићъ присеђо е ономадъ изъ Пеште у Бѣоградъ.

Бѣоградъ 6. Юнія. Младый княжевићъ србскій Петаръ Карађорђевићъ полагао е испите свое 3. и 4. ов. м. у присуству Нѣовы Свѣтлостій, г. митрополита, гг. попечителя, гл. инспектора школа, директора гимназіе и више остале господо. На највеће задовољство свој учителя нимао незбунѣвъ великимъ бровемъ питача одговарао е испитаникъ на многа и многа питања изъ земљописа, рачунице, србске граматике и нѣмачкогъ и францускогъ езика, као изъ предмета, кои се поглавито у 1. гимназіалной класи предаю, — (и на клавиру). Време школскогъ одмора провешке младый ученикъ здравъ ради у Карлебаду, куда ће се после неколико дана кренути.

— Великій везиръ, честитый Али-паша, бывшій посланикъ порте при бекимъ конференціама, свратио се на путу свомъ изъ Беча у Цариградъ у недељу 5. т. м. на неколико сати у Бѣоградъ, гдѣ е сажно одъ турски и србски войника и властій дочекавъ и по свршеной Свѣтломъ Князу посѣти кодъ ч. паше бѣоградскогъ ручао, и потомъ одма путъ свой даљъ продужио.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Предъ Одесомъ стое изванъ домашая руски батерія непрестано с саюзнички воєны лађа. Генералъ Лядерсъ од-

лази такође та своимъ корпусомъ у Крымъ, а и гарда е на путу тамо.

— Изъ Цариграда одъ 26. пр. м. јавляю, Риза-паша е одпуштень, а на нѣгово мѣсто поставлѣнъ е Мехмедъ Рушдїй за воєногъ попечителя.

— Изъ Крима одъ 28. пр. м. ноћу јавля генералъ Пелисіе: неприетель е на одузета му утврѣненя нападао, но нѣ ништа успѣти могао; онъ се повукао у обкопе пристаништа, но ни ту неће га наше бомбе на миру оставити.

— Званично изъ Лондона јавляю, да су саюзници 22. 24. и 25. пр. м. у азовскогъ мору Таганрогъ, Мариополь и Гайскъ нападали и сва јавна зданія и магацине спалили. Съ нѣове стране, кажу, само е еданъ ранѣнъ.

— Изъ Крима јавля генералъ Пелисіе, подъ 29. пр. м., да су саюзници у судару одъ 26. пр. 502 Руса међу нима 20 офицера заробили, и 73 топа освоили. — Далѣ подъ 30. пр. јавля истый ген., да се саюзници у заузетимъ обкопима утврѣћаваю, да су Русе јошъ даљъ узбили и да већъ на нове шанчеве нападаю.

— Еданъ дописникъ пише изъ Париза: Освоєвѣ Мамелона највеће е дѣло саюзника у Криму и ако насъ поредъ одважности Пелисіе срећа послужи, биће за кратко време сви готово шанчеви у нашимъ рукама; али нетреба ни то заборавити, да су ово све утврѣненя, коя су Руси подигли текъ од како смо мы у Криму; ти сви шанчеви израсли су изъ землѣ предъ нашимъ очима, и топовима, а правомъ Севастополю, онимъ многимъ градовима и градињима, нисмо се мы јошъ ни приближили. Мамелонъ смо крваво освоили, садъ намъ треба на Малаковъ ударити, и пре свега овај градѣвъ освоити; да ово безъ силне крви бити неможе, сваки зна.

— Князь Горчаковъ јавля одъ 28. пр. м.: Бомбардиранѣ трае еднако и јако, поглавито на бастіоне Корниљѣвъ и № 3. Неприетель е искао примиріе, да мртве свое сарани. Примѣтили смо, да е силне штете претрпїо; 26. Мая изгубїо е 4000 мом. — О истимъ боевима јавля к. Горчаковъ подъ 27. пр., да су Французи Русима три редута узели, да су Руси 2500 мом. кое мртвы кое ранѣны изгубили, и да су притомъ 275 Француза, међу тима 7 офицера, заробили.

— Изъ Одесе јавляю, да е телеграфъ између Одесе и Петербурга и приватнима на употреблѣнїи отворенъ; и да ће се скоро преко Николаева са Севастопольомъ сvezати.

— У Бруси е опетъ земљотресъ 16. пр. м. велике штете чинїо; Абдель-Кадеръ преселио се у Цариградъ.

— Царъ Александеръ издао е манифестъ у смотреню наслѣдїя престола; по истомъ предузеће вел. князь Константинъ до пунолѣтства најстариегъ царевогъ сина владу као регентъ; ако бы најстари царевъ синъ умрѣо, то ће вел. князь Константинъ до пунолѣтства другогъ сина земљомъ управљати. Туторство се предае самой царици.

Течай новаца: сребро 125¼ дукати по 5 фор 47 кр. ср. за банке.